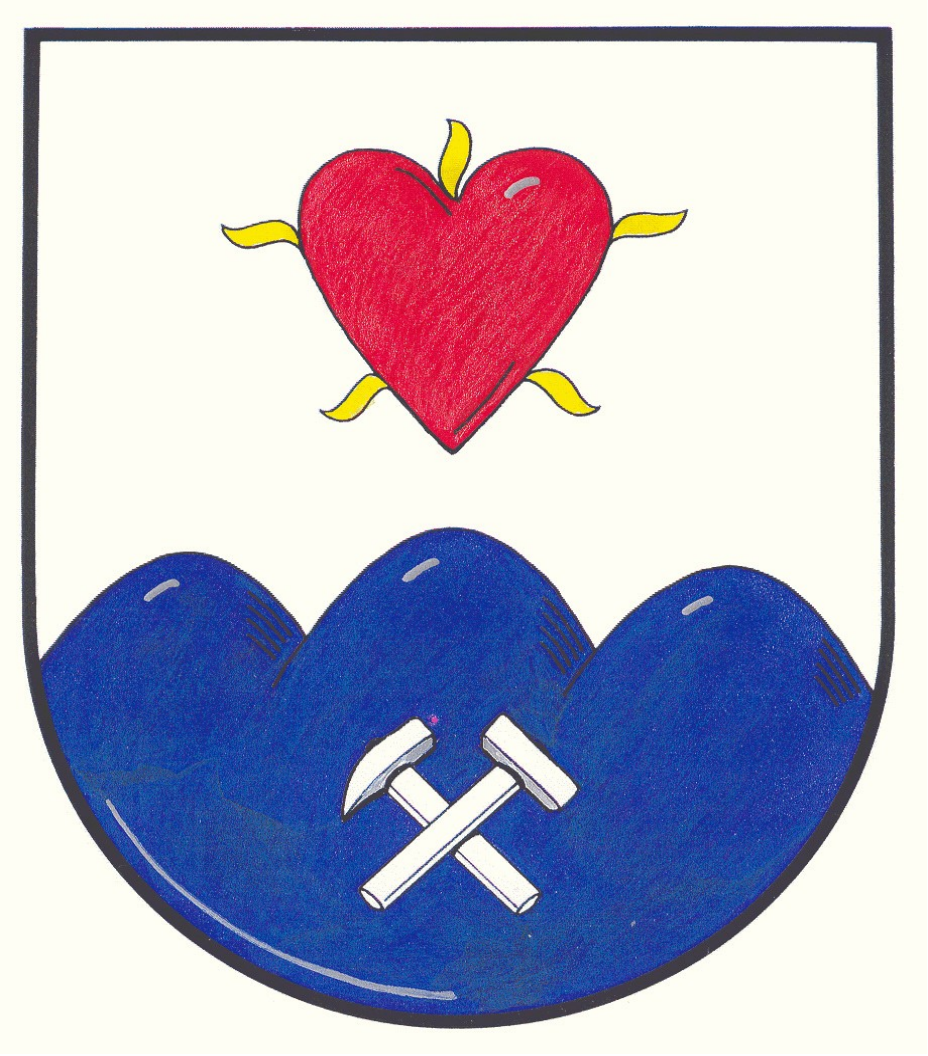
Standardy kvality
Sociálně-právní ochrany dětí pro obec
Mariánské Radčice

Úvod

Koncem roku 2012 byla schválena novela zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. Díky tomuto předpisu se prvně v historii veřejné správy můžeme setkat se standardy kvality výkonu přenesené působnosti, v tomto případě orgánů sociálně-právní ochrany.

Jsou vymezeny základní okruhy standardů, jimiž jsou postupy sociální práce s klienty a standardy personálního, organizačního a technicko-provozního zajištění této agendy zajištěny. Součástí úpravy jsou i zásady, na jejichž základě je ochrana práv dětí vykonávána. Pro naplnění standardů bylo stanoveno dvouleté přechodné období do 31. prosince 2014. Zákon o sociálně-právní ochraně dětí přinesl standardy nejen pro úřady obcí z rozšířenou působností, ale i pro pověřené úřady a obecní úřady I. typu, dále i pro organizace, které na základě pověření k výkonu sociálně-právní ochrany tuto činnost vykonávají nebo pro zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Podrobnější popis standardů definuje Příloha č. 1 vyhlášky č. 473/2012 Sb., která nabyla účinnosti spolu se zákonem a popisuje celkem 14 okruhů standardů:

Standard č. 1 Místní a časová dostupnost
Standard č. 2 Prostředí a podmínky
Standard č. 3 Informovanost o výkonu sociálně-právní ochrany dětí
Standard č. 4 Personální zabezpečení výkonu sociálně-právní ochrany dětí
Standard č. 5 Přijímání a zaškolování
Standard č. 6 Profesní rozvoj zaměstnanců
Standard č. 7 Prevence
Standard č. 8 Přijetí oznámení, posouzení naléhavosti a přidělení případu
Standard č. 9 Jednání, vyhodnocování a individuální plán ochrany dítěte
Standard č. 10 Kontrola případu
Standard č. 11 Rizikové a nouzové situace
Standard č. 12 Dokumentace o výkonu sociálně-právní ochrany dětí
Standard č. 13 Vyřizování a podávání stížností
Standard č. 14 Návaznost výkonu sociálně-právní ochrany dětí na další subjekty

Východiska zpracování, použité podklady a vstupy

Vypracovaná metodika představuje popis standardů kvality, kterými je povinna se obec Mariánské Radčice při poskytování sociálně-právní ochrany dětí na úrovni obecního úřadu I. stupně řídit. Právní základ vychází ze zmocňovacího ustanovení zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Jsou zde dále rozpracovány principy v souladu s Přílohou č. 1 prováděcí vyhlášky č. 473/2012 Sb., která nabyla účinnosti spolu s výše citovaným předpisem dne 1. ledna 2013.

Dalším podkladem pro vypracování tohoto dokumentu se stal Manuál implementace STANDARDŮ KVALITY SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY pro orgány sociálně-právní ochrany vypracovaný MPSV v roce 2014.

V souladu s § 9a odst. 3 zákona č. 359/1999 Sb. a s prováděcí vyhláškou č. 473/2012 Sb. platí povinnost řídit se standardy kvality sociálně-právní ochrany dětí rovněž pro všechny pověřené úřady a **obecní úřady I. stupně**. Podle prováděcí vyhlášky se u těchto úřadů nehodnotí následující standardy:

1a, 1b – povinnost zajištění nepřetržitého výkonu SPOD na území celého správního obvodu;
4b – povinnost zajistit přiměřený počet zaměstnanců, minimálně 1 pracovníka na 800 dětí s trvalým pobytem;
8d – normativ počtu případů maximálně 80 rodin na 1 zaměstnance SPOD;
9c, 9d – povinnost provádět vyhodnocování situace dítěte a rodiny a zpracovávat IPOD
(viz též § 10 odst. 3 ZSPOD);
14b – příprava dětí starších 16 let, které jsou v náhradní rodinné péči nebo v ústavní péči, na samostatný život.

Vzhledem k tomu, že pro tyto obecní úřady nejsou závazné standardy určující min. počet zaměstnanců a normativ počtu případů, nelze na ně plně vztahovat ani standardy:
2b, 2c – povinnost zajistit materiální vybavení, hygienické zázemí a ochranné prostředky pro zaměstnance SPOD;
4a, 4c – stanovení pracovního zařazení a pracovního profilu zaměstnanců SPOD, povinnost specializace

zaměstnanců SPOD, zákaz kumulace s jinými agendami;
5a, 5b, 5c, 5d – požadavek na kvalifikační předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka a na zvláštní odbornou způsobilost na úseku SPOD, pravidla pro přijímání a zaškolování nových zaměstnanců SPOD;
6a, 6b, 6c – hodnocení zaměstnanců SPOD, individuální plány vzdělávání, průběžné vzdělávání min. 6 pracovních dnů za rok.

Uvedené standardy se hodnotí jen v případě, že je na obecním úřadě zařazen zaměstnanec, v jehož **pracovní náplni je zajišťování SPOD alespoň v části jeho pracovního úvazku.** V případě, že obec nějakého takového zaměstnance má, musí splňovat kvalifikační předpoklady pro výkon činností dle zákona č. 108/2006 Sb. a zkoušku zvláštní odborné způsobilosti.

Sociálně-právní ochrana se zaměřuje zejména na děti, (§ 6 zákona č. 359/1999 Sb.)
a) jejichž rodiče
1. zemřeli,
2. neplní povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti, nebo
3. nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti;
b) které byly svěřeny do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěření dítěte do její výchovy;
c) které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, jsou ohroženy závislostí, živí se prostitucí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem, opakovaně nebo soustavně páchají přestupky nebo jinak ohrožují občanské soužití;
d) které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte;
e) na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, svobodu, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu;
f) které jsou na základě žádostí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte opakovaně umísťovány do zařízení zajišťujících nepřetržitou péči o děti nebo jejich umístění v takových zařízeních trvá déle než 6 měsíců;
g) které jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami;
h) které jsou žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylanty nebo osobami požívajícími doplňkové ochrany, a které se na území České republiky nacházejí bez doprovodu rodičů nebo jiných osob odpovědných za jejich výchovu; pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.

Obecní úřad v Mariánských Radčicích je v souladu s ustanovením § 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění, (dále jen zákon o SPOD) orgánem sociálně-právní ochrany. Výkon sociálně-právní ochrany dětí v plném rozsahu zajišťuje obecní úřad obce s rozšířenou působností – Městský úřad v Litvínově.

Obecní úřad je v souladu se zákonem o SPOD:

- podle § 10 odst. 1 písm. a) povinen vyhledávat děti uvedené v § 6 zákona (děti ohrožené, na něž se vztahuje sociálně právní ochrana); - tzv. vyhledávat ohrožené děti
- podle § 10 odst. 1 písm. b) povinen působit na rodiče, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti;
- podle § 10 odst. 1 písm. c) povinen projednat s rodiči odstranění nedostatků ve výchově dítěte;
- podle § 10 odst. 1 písm. d) povinen projednat s dítětem nedostatky v jeho chování;
- podle § 10 odst. 1 písm. e) povinen sledovat, zda je na základě kontrolních oprávnění zamezováno v přístupu dětí do prostředí, které je z hlediska jejich vývoje a výchovy ohrožující;
- podle § 10 odst. 1 písm. f) povinen poskytnout nebo zprostředkovat rodičům na jejich žádost poradenství při uplatňování nároků dítěte podle zvláštních právních předpisů;
- podle § 10 odst. 1 písm. g) povinen oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností

skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v § 6 zákona;

- podle § 13 odst. 3 obecní úřad s rozšířenou působností může požádat příslušný obecní úřad, aby sledoval, zda jsou dodržována výchovná opatření, o nichž rozhodl;
- podle § 15 odst. 1 – ocitne-li se dítě bez péče přiměřené jeho věku, zejména v důsledku úmrtí rodičů nebo jejich hospitalizace, je obecní úřad povinen zajistit takovému dítěti neodkladnou péči; při zajištění této péče zpravidla dá přednost příbuznému dítěte. O uvedeném opatření neprodleně uvědomí obecní úřad obce s rozšířenou působností;
- podle § 32 odst. 1
  a) zaměřuje svoji pozornost na využívání volného času těchto dětí,
  b) zaměřuje svoji pozornost na děti vyhledávající styky s fyzickými osobami nebo skupinami těchto osob požívajícími alkoholické nápoje nebo návykové látky nebo páchajícími trestnou činnost,
  c) sleduje u dětí projevy nesnášenlivosti a násilí,
  d) věnuje pozornost dětem z rodin s nízkou sociální úrovní,
  e) zabraňuje pronikání nepříznivých sociálních a výchovných vlivů mezi ostatní skupiny dětí,
  f) nabízí dětem programy pro využití volného času se zřetelem k zájmům dětí a jejich možnostem,
  g) spolupracuje se školami, pověřenými osobami, zájmovými sdruženími a dalšími subjekty.
- podle § 37 odst. 1 povinen učinit opatření k ochraně života a zdraví a zajistit uspokojování základních potřeb v nejnutnějším rozsahu včetně zdravotních služeb dítěti uvedenému v § 2 odst. 3 zákona (dítětem je ale v tomto případě cizinec), ocitlo-li se takové dítě bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny. O opatřeních neprodleně informuje obecní úřad obce s rozšířenou působností;
- podle § 51 odst. 3 písm. a) obecní úřad na vyžádání podává zprávy o poměrech dítěte, u něhož soud rozhodl o výchovném opatření;
- podle § 51 odst. 3 písm. b) doporučuje soudu osobu vhodnou stát se poručníkem a toto své doporučení oznamuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností;
- podle § 51 odst. 3 písm. c) podává obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností zprávy o poměrech dítěte;
- podle § 51 odst. 3 písm. d) podává státnímu zastupitelství zprávy o poměrech dítěte, u něhož soud na návrh státního zastupitelství v občanskoprávním řízení uložil ochrannou výchovu;
- podle § 56 vede „zjednodušenou“ evidenci a spisovou dokumentaci dle čl. 34 a 35 Směrnice MPSV čj.: 2013/26780-21 (ze dne 19. 9. 2013) o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové dokumentace.

Standardy

1. Místní a časová dostupnost

U obecního úřadu v Mariánských Radčicích se nehodnotí.

2. Prostředí a podmínky

2a *Výkon sociálně-právní ochrany je zajištěn v prostorách vhodných pro komunikaci s ohroženými dětmi a rodinami. Orgán sociálně-právní ochrany zajistí takové prostory pro výkon sociálně-právní ochrany, které představují odpovídající zázemí pro výkon sociálně-právní ochrany a jejichž kapacita odpovídá množství konzultací spojených s poskytováním sociálně-právní ochrany.*

Vchod do budovy obecního úřadu je z čelní strany budovy. Po vstupu do objektu je nutné vyjít schodištěm do prvního patra. Zde je na pravé straně kancelář účetní, naproti pak společná kancelář starosty a místostarosty, kde se odehrává veškerá úřední činnost. Vedle této kanceláře je zasedací místnost, která zároveň slouží jako vhodný prostor pro základní úkony v rámci sociálně-právní ochrany. Prostor je uzpůsobený tak, aby zůstala zachována důvěrnost jednání a soukromí klienta. Jeho kapacita je pro účely sociálně-právní ochrany poskytované na obecním úřadu obce I. typu dostatečná a nemůže dojít k odložení jednání z důvodu nedostatku nebo obsazenosti jednacích prostor. V případě, že je to pro klienta vhodné a je-li zajištěno bezpečí a soukromí klienta uskutečňuje se jednání mimo pracoviště obecního úřadu. V prostorech obecního úřadu je zajištěno vytápění, jsou k dispozici toalety a zdroj pitné vody.

3. Informovanost o výkonu sociálně-právní ochrany dětí

3a *Orgán sociálně-právní ochrany zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup či jiným vhodným způsobem vnitřní pravidla a postupy jím vytvořené za účelem naplnění těchto standardů kvality sociálně-právní ochrany při poskytování sociálně-právní ochrany.*

3b *Orgán sociálně-právní ochrany má zpracovány informace o rozsahu a podmínkách poskytování sociálně-právní ochrany, a to ve formě srozumitelné cílové skupině. Tyto informace jsou veřejně dostupné.*

Vnitřní pravidla jsou uveřejněna na webových stránkách obce v rozsahu, v němž je výkon sociálně-právní ochrany zajišťován.

4. Personální zabezpečení výkonu sociálně-právní ochrany dětí

V Obecním úřadu Mariánské Radčice není zařazen zaměstnanec, v jehož pracovní náplni je zajišťování výkonu sociálně-právní ochrany dětí.

Obecní úřad Mariánské Radčice tvoří:

- starosta
- místostarosta
- účetní

Úřední hodiny: pondělí a středa od 8:00 do 17:00,
úterý a čtvrtek od 8:00 do 13:00,
pátek od 8:00 do 12:00.

Podatelna: podatelna@marianskeradcice.cz

5. Přijímání a zaškolování

Vzhledem k tomu, že v obecním úřadu není zařazen zaměstnanec, v jehož pracovní náplni je zajišťování sociálně-právní ochrany, není standard zpracován.

6. Profesní rozvoj zaměstnanců

Vzhledem k tomu, že v obecním úřadu není zařazen zaměstnanec, v jehož pracovní náplni je zajišťování sociálně-právní ochrany, není standard zpracován.

7. Prevence

7a *Orgán sociálně-právní ochrany aktivně vyhledává a monitoruje ohrožené děti. Prokazatelně koordinuje, případně vytváří podmínky pro preventivní aktivity ve svém správním obvodu.*

Povinnost vyhledávat a monitorovat ohrožené děti, na které se zaměřuje sociálně-právní ochrana dětí, vyplývá pro všechny obecní úřady I. a II. stupně z § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 359/1999 Sb. Informaci a podnět ohledně možného ohrožení dítěte může obecní úřad obdržet rovněž od kterékoli fyzické osoby v souladu s § 7 odst. 2 zákona č. 359/1999 Sb., anebo např. ze školy, mateřské školy, či z jiného zařízení určeného pro děti, dále také od lékaře, Policie ČR, nestátní organizace apod. Na obecní úřad se může s žádostí o pomoc obrátit rovněž samo dítě, a to i bez vědomí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu v souladu s § 8 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb.

Obecní úřad v Mariánských Radčicích, jakožto obecní úřad obce I. stupně, monitoruje dění v obci v oblasti aktivit pro děti (rodiny s dětmi při společenských akcích) a spolupracuje s městem Litvínov, jako obcí s rozšířenou působností a bezodkladně oznamuje informace o ohroženém dítěti podle § 10 odst. 1 písm. g) zákona č. 359/1999 Sb. Pracovníci obce vyhledávají ohrožené děti uvedené v § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí i ve spolupráci s nevládními organizacemi, Policií ČR, školami a dalšími školskými či zdravotnickými zařízeními, dále ve spolupráci právnickými a fyzickými osobami, které poskytují služby dětem nebo rodinám, pověřenými osobami a poskytovateli sociálních služeb.

Každý občan má právo a povinnost upozornit na porušení povinností, či zneužití práv vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti, nebo na skutečnosti, že na dětech byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo je podezření ze spáchání takového činu anebo, že děti jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami.

Oznámení o ohroženém dítěti může být přijato jakýmkoli pracovníkem obecního úřadu Mariánské Radčice, ten obdrženou informaci prověří, a to formou např. místního šetření, pohovoru s ohroženým dítětem a zákonným zástupcem či jiným vhodným způsobem a podle získaných dat oznamuje obecnímu úřadu obce s

rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o dítě uvedené v § 6.

7b *Orgán sociálně-právní ochrany v rámci preventivních aktivit spolupracuje s dalšími fyzickými osobami, právnickými osobami a orgány veřejné moci, zejména s orgány územní samosprávy, pověřenými osobami, poskytovateli sociálních služeb, zástupci škol a školských zařízení, Policií České republiky, Probační a mediační službou, soudem, státním zastupitelstvím, poskytovateli zdravotních služeb, případně dalšími fyzickými osobami, právnickými osobami a orgány veřejné moci zúčastněnými na péči o ohrožené děti podle místních potřeb a podmínek. Všechny uvedené subjekty mohou jako formu spolupráce v rámci výše uvedeného zvolit tým pro děti a mládež.*

Obec Mariánské Radčice finančně i materiálně podporuje aktivity zaměřené na děti a mládež. V obci Mariánské Radčice působí zájmová sdružení občanů-spolky, které se mimo jiné věnují dětem a mládeži. Jejich činností je také zajištění volnočasových aktivit, které přispívají k prevenci nežádoucího chování a snižují riziko ohrožení dětí ve smyslu vybraných bodů § 6. Pro děti jsou v rámci finančních možností obce vytvářena a udržována sportoviště a hrací koutky, pořádány maškarní nebo jiné sportovní či kulturně-společenské aktivity. V rámci preventivních aktivit spolupracuje obec Mariánské Radčice v případě potřeby s dalšími fyzickými osobami, právnickými osobami a orgány veřejné moci, zejména s orgány územní samosprávy, pověřenými osobami, poskytovateli sociálních služeb, zástupci škol a školských zařízení, Policií ČR.
Tým pro děti a mládež nebyl ustaven. Z jednání se subjekty je vždy pořízen stručný záznam, který se ukládá v kanceláři starosty/místostarosty.

8. Přijetí oznámení, posouzení naléhavosti a přidělení případu
8a *Orgán sociálně-právní ochrany jednotně postupuje při přijetí oznámení případu a jeho evidenci.*

Obec Mariánské Radčice při přijetí jednotlivých forem oznámení či podání, až po způsob a realizaci jejich evidování jako případů, postupuje jednotně. Jednotný postup zaručuje možnost řešení konkrétního případu bez průtahů. Přijmout oznámení je povinen každý pracovník obecního úřadu Mariánské Radčice. Postupy jsou v souladu s ustanovením zákona č. 359/1999 Sb. a příslušnou směrnicí MPSV upravující rozsah evidence a obsah spisové dokumentace vedené OSPOD (č. j. 2013/26780-21 ze dne 19.09.2013).
Obec Mariánské Radčice přijímá jednotlivé podněty e-mailem, datovou schránkou, písemnou zprávou, telefonickou i osobní či jinou formou i na základě anonymního oznámení a vlastním zjištěním. ObecMariánské Radčice vede evidenci dětí, kterým v rámci výkonu sociálně-právní ochrany dětí poskytla pomoc a ochranu, a to podle § 56 zákona č. 359/1999 Sb. a podle čl. 34 a 35 směrnice MPSV č. j. 2013/26780-21 ze dne 19. 9. 2013, o stanovení rozsahu evidence dětí a obsahu spisové dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí. Konkrétně vede rejstřík všech dětí, u kterých prováděla některé úkony při výkonu sociálně-právní ochrany dětí a dále rejstřík dětí, u kterých byl obecní úřad dožádán obecním úřadem obce s rozšířenou působností nebo soudem o poskytnutí součinnost při sledování dodržování výchovných opatření podle § 13 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb. (zejména sledování uloženého dohledu nebo omezení)**.**

8b *Každý případ orgánu sociálně-právní ochrany je posouzen s ohledem na jeho naléhavost.*

Standard 8b v návaznosti na 8a zajišťují, že každý případ je posuzován s ohledem na jeho naléhavost. Naléhavé případy jsou řešeny bez prodlení a přednostně. Při posuzování naléhavosti využívá obec Mariánské Radčice jako kritérium míru ohrožení života dítěte, jeho bezpečí a zdravý vývoj.
Na základě § 15 odst. 1 a § 37 odst. 1 zákona č. 359/1999 Sb. zajišťuje obecní úřad Mariánské Radčice neodkladnou péči a činí opatření k ochraně života a zdraví dítěte, které se ocitlo bez péče přiměřené jeho věku a rozumové vyspělosti, případně se z jiného důvodu nachází ve vážném ohrožení života nebo příznivého vývoje. Obecní úřad Mariánské Radčice v souladu s § 10 odst. 1 písm. g) zákona č. 359/1999 Sb. oznamuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v § 6. K oznámení mimo běžnou pracovní dobu obce s rozšířenou působností Litvínov se využívá Policie České republiky.
Pokud je případ vyhodnocen jako naléhavý, řeší ho starosta či místostarosta bezodkladně. Kontaktuje všechny potřebné subjekty a koná dle stanovených zákonných postupů. Z hlediska naléhavosti je každý případ důkladně vyhodnocen hned v okamžiku, kdy obec přijme oznámení. Odpovědnost za vyhodnocení situace má starosta. Ten je povinen hodnotit nejen samotné informace, ale i jejich hodnověrnost a závažnost

dle způsobu oznámení a osoby oznamovatele. Při ověřování závažnosti a hodnověrnosti těchto informací je potřeba vždy směřovat k tomu, zda popisované události přímo akutně ohrožují dítě a měly by vést k bezprostřednímu zásahu ve prospěch dítěte.
K základní orientaci ve vyhodnocení naléhavosti případu využívá obec Mariánské Radčice níže uvedené otázky a pokud se mezi odpověďmi objeví byť jen jedna odpověď ANO, je případ vyhodnocen jako naléhavý a starosta jedná bez zbytečného odkladu.

Posouzení naléhavosti případu
Z oznámení, které obec obdrží, plyne, že:
a) Jedná se o dítě týrané? ANO - NE
Existuje podezření na fyzické/psychické týrání, dítě vykazuje příznaky týrání, apod.

b) Je dítě zneužívané? ANO - NE
Existuje podezření na zneužívání dítěte.

c) Dítě se sebepoškozuje? ANO - NE
Viditelné projevy sebepoškozování, nebezpečí, že dítě chce spáchat sebevraždu.

d) Je dítě zanedbáváno a je akutně ohroženo na životě/zdraví? ANO - NE
Podezření na zanedbávání potřeb dítěte, toto je ohroženo na životě/zdraví.

e) Je dítě v aktuálním stavu intoxikace po požití alkoholu/návykových a psychotropních látek? ANO - NE
Z oznámení plyne, že je dítě intoxikováno a stav nesnese odkladu.

f) Nachází se dítě bez adekvátního dozoru? ANO - NE
Např. dítě je nalezeno bez dozoru; pohybuje se samo na odlehlých místech, apod.

g) Je u téhož dítěte podán opakovaný podnět? ANO - NE
U dítěte se již v minulosti vyskytl stejný nebo podobný podnět a je zjevné, že situace nedoznala změny.

8c *Každý případ je přidělen konkrétnímu koordinátorovi případu. Koordinátor řídí průběh výkonu sociálně-právní ochrany u daného případu.*

V organizační struktuře obecního úřadu Mariánské Radčice není zařazen žádný zaměstnanec, v jehož pracovní náplni je zajišťování sociálně-právní ochrany ani v části jeho pracovního úvazku. Veškerou agendu spojenou s výkonem sociálně-právní ochrany, která je zákonem kladena na obec I. stupně vykonává starosta obce.
mradcice@pons.cz
starosta tel: **724 136 816**

9. Jednání, vyhodnocování a individuální plán ochrany dítěte
9a *Při jednání s klientem dodržuje orgán sociálně-právní ochrany základní principy výkonu sociálně-právní ochrany zejména*
- *respektuje individuální přístup ke všem klientům,*
- *vychází z individuálních potřeb každého klienta,*
- *podporuje samostatnost klientů,*
- *uplatňuje individuální přístup k potřebám každého klienta,*
- *motivuje k péči o děti,*
- *posiluje sociální začleňování klientů,*
- *důsledně dodržuje lidská práva a základních svobody,*
- *podporuje kontakt s přirozeným sociálním prostředím,*
- *informuje klienta o postupech používaných při výkonu sociálně-právní ochrany.*

Zaměstnanci obecního úřadu znají a při výkonu sociálně-právní ochrany respektují Listinu základních práv a svobod, Úmluvu o právech dítěte, obecná ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, atd.
Vyřizováním jednotlivých případů a vedením spisové dokumentace je v kompetenci starosty obce Mariánské Radčice. V případě potřeby je starosta zastupován místostarostou obce. Povinnost projednat s rodiči a s dítětem nedostatky ve výchově dítěte nebo v chování dítěte a povinnost působit na rodiče, aby řádně plnili své povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti, zejména pokud jde o péči o osobu dítěte, jeho zdraví, ochranu, vzdělávání a výchovu, je obecním úřadům stanovena v § 10 odst. 1 písm. b) až d) zákona č. 359/1999 Sb.
Při jednání s klientem v rámci sociálně-právní ochrany dětí jsou dodržovány základní principy výkonu sociálně-právní ochrany, zástupce obecního úřadu zejména:

- respektuje individuální přístup ke všem klientům,
- vychází z individuálních potřeb každého klienta,
- uplatňuje individuální přístup k potřebám každého klienta,
- podporuje samostatnost klientů,
- motivuje k péči o děti,
- posiluje sociální začleňování klientů,
- důsledně dodržuje lidská práva a základních svody,
- podporuje kontakt s přirozeným sociálním prostředím,
- informuje klienta o postupech používaných při výkonu sociálně právní ochrany.

Dále se obec Mariánské Radčice při poskytování sociálně-právní ochrany při řešení případu a v komunikaci s rodinou snaží o to, aby byla vnímána jako prostředek pomoci, tzn. aby došlo k vybudování důvěry mezi pracovníkem a klientem, popřípadě i mezi členy rodiny. Starosta obce zná potřeby a problémy jednotlivých rodin a snaží se uplatnit všechny své možnosti k tomu, aby podpořil rodinu a dítě mohlo zůstat doma v přirozeném prostředí nebo u svých blízkých příbuzných.

9b *Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje služby potřebné pro jednání s osobami se specifickými potřebami, nebo má dojednanou spolupráci s fyzickými osobami a právnickými osobami, které tyto služby zajistí externě.*

V případě osob se specifickými potřebami jsou využívány veškeré dostupné formy komunikace, k jednání jsou přizváni zástupci právnických či fyzických osob, které jsou schopny komunikaci facilitovat (zejm. se jedná o tlumočníky do znakové řeči, podpůrce osob apod.).

10. Kontrola případu

10a *Orgán sociálně-právní ochrany zajišťuje pravidelnou kontrolu případů.*

Kontrola na úseku sociálně-právní ochrany probíhá dvojím způsobem.
1. Kontrolu provádí nadřízený orgán.
2. Interní kontrola na obci.

Ad 1) Kontrolu výkonu sociálně-právní ochrany provádí Krajský úřad Ústeckého kraje v rámci kontroly výkonu přenesené působnosti obcí. Kontrola prověřuje celkovou úroveň výkonu státní správy na úseku sociálně-právní ochrany. Výstupem z této kontroly je písemný protokol.

Ad 2) Pravidelná kontrola veškeré evidence na úseku sociálně-právní ochrany děti, kterou obecní úřad Mariánské Radčice jako obec I. stupně v souladu se zákonem č. 359/1999 Sb. eviduje, je prováděna starostou obce minimálně 1x ročně. V případě stížnosti klienta proběhne kontrola evidence bezodkladně. Jsou zjišťovány objektivní skutečnosti a stížnost je vyhodnocena. V případě, že jsou zjištěny nedostatky při řešení případu, jsou přijaty adekvátní nápravné prostředky.

11. Rizikové a nouzové situace

11a *Zaměstnanci zařazení v orgánech sociálně-právní ochrany k výkonu sociálně-právní ochrany jsou připraveni na výskyt rizikových a nouzových situací a jsou prokazatelně seznámeni se situacemi, které mohou nastat v souvislosti s výkonem sociálně-právní ochrany včetně postupů při jejich řešení.*

12. Dokumentace o výkonu sociálně-právní ochraně dětí

12a *Orgán sociálně-právní ochrany uplatňuje systém zpracování, vedení, evidence a archivace dokumentace, včetně vedení elektronické dokumentace v informačním systému sociálně-právní ochrany dětí o klientech a dalších osobách.*

O dětech, které jsou zařazeny v evidenci obecního úřadu (viz kritérium 8a), vede obecní úřad Mariánské Radčice spisovou dokumentaci podle § 56 zákona č. 359/1999 Sb. a čl. 34, 35 prováděcí směrnice MPSV č. j. 2013/26780-21 ze dne 19. 9. 2013, tzn. jednoduchou evidenci a spisovou dokumentaci dětí, jimž obecní úřad ve své působnosti poskytl pomoc a ochranu.
Spisová značka ROD je tvořena označením „ROD“, které představuje zkratku ze slova „Rodina“, doplněným pořadovým číslem zápisu do rejstříku ROD, lomeným druhým dvojčíslím, popřípadě celým čtyřčíslím kalendářního roku, v němž došlo k zápisu do rejstříku. Spisová značka ROD se uvádí na všech písemnostech týkajících se dítěte a jeho rodičů. Pro obsah záznamů založených ve spisové dokumentaci platí obdobně čl. 2 odst. 4 směrnice MPSV č. j. 2013/26780-21. Skartační lhůta je zákonem stanovena v délce 15 let a začíná běžet od začátku kalendářního roku, který následuje po vyřazení dítěte z evidence obecního úřadu (viz § 55 odst. 7 písm. a) zákona č. 359/1999 Sb.).

12b *Záznamy orgánu sociálně-právní ochrany jsou vedeny takovým způsobem, aby byly srozumitelné pro klienta.*

Záznamy se rozumí veškeré záznamy ze schůzek, šetření a konzultací, které jsou vedeny s dítětem, jeho zákonnými zástupci, sourozenci, osobami pečujícími, či dalšími osobami (učiteli, lékaři, vedoucími volnočasových aktivit atd.). Ostatní dokumenty, pokud jsou (posudky odborníků, kopie zpráv apod.), zůstávají tak, jak byly doručeny. Záznamy jsou pořizovány písemně, označené hlavičkou, kde je uvedené datum, číslo spisové dokumentace a jméno klienta. Záznamy zapisuje pracovník obecního řadu - starosta po schůzce s klientem, pokud je přítomno více pracovníků, je záznam podepsán všemi přítomnými. Po ukončení jednání je záznam vytištěn, klientovi je umožněno jeho přečtení, případně oprava formulací. Nakonec je podepsán všemi účastníky jednání.
Klient může dle zákona o SPOD nahlédnout do spisové dokumentace. Záznamy do spisu jsou psány čitelnou a pro klienta srozumitelnou formou a jsou pořizovány v úředním jazyce. Záznamy jsou řazeny chronologicky. Součástí každého spisu je jeho obsah a stránky jsou číslovány. Součástí spisu mohou být obrazové a zvukové záznamy.

13. Vyřizování a podávání stížností

13a *Orgán sociálně-právní ochrany má zpracována pravidla pro podávání, vyřizování a evidenci stížností v podobě srozumitelné pro všechny klienty.*

Při vyřizování stížností, které se týkají postupu obecního úřadu I. a II. stupně při zajišťování sociálně-právní ochrany dětí nebo chování zaměstnanců obecního úřadu, kteří jsou pověřeni výkonem sociálně-právní ochrany dětí, platí pravidla stanovená v § 175 správního řádu.
(1) Dotčené osoby mají právo obracet se na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany.
(2) Podání stížnosti nesmí být stěžovateli na újmu; odpovědnost za trestný čin nebo správní delikt není tímto ustanovením dotčena.
(3) Stížnost lze podat písemně nebo ústně; je-li podána ústně stížnost, kterou nelze ihned vyřídit, sepíše o ní správní orgán písemný záznam.
(4) Stížnost se podává u toho správního orgánu, který vede řízení. Tento správní orgán je povinen prošetřit skutečnosti ve stížnosti uvedené. Považuje-li to za vhodné, vyslechne stěžovatele, osoby, proti nimž stížnost směřuje, popřípadě další osoby, které mohou přispět k objasnění věci.
(5) Stížnost musí být vyřízena do 60 dnů ode dne jejího doručení správnímu orgánu příslušnému k jejímu vyřízení. O vyřízení stížnosti musí být stěžovatel v této lhůtě vyrozuměn. Stanovenou lhůtu lze překročit jen tehdy, nelze-li v jejím průběhu zajistit podklady potřebné pro vyřízení stížnosti.
(6) Byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, je správní orgán povinen bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě. O výsledku šetření a opatřeních přijatých k nápravě se učiní záznam do spisu; stěžovatel bude vyrozuměn jen tehdy, jestliže o to požádal.
(7) Má-li stěžovatel za to, že stížnost, kterou podal u příslušného správního orgánu, nebyla řádně vyřízena, může požádat nadřízený správní orgán, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti.

***13b** Orgán sociálně-právní ochrany informuje klienty a další osoby o možnosti podat stížnost, a to způsobem srozumitelným klientům a dalším osobám.*

Každý klient obecního úřadu obce Mariánské Radčice je při výkonu agendy sociálně-právní ochrany v případě potřeby informován o tom, že stížnosti mohou být podávány písemně, elektronicky nebo ústně. Není-li při ústním podání stížnosti tato vyřízena v rámci rozhovoru se stěžovatelem, vyhotoví adresát stížnosti (za obec starosta) písemný protokol o podání stížnosti. Protokol obsahuje identifikační údaje stěžovatele, tj. jeho jméno, příjmení nebo název subjektu u právnických osob, dále stěžovatelovu doručovací adresu, předmět stížnosti a podpis stěžovatele. S tímto protokolem je dále nakládáno jako s písemnou stížností.

14. Návaznost výkonu sociálně-právní ochrany dětí na další subjekty

***14a** Orgán sociálně-právní ochrany zprostředkovává a doporučuje klientům služby jiných fyzických a právnických osob podle jejich potřeb, a to v souladu s cíli podpory stanovenými v individuálním plánu ochrany dítěte.*

Obecní úřad obce Mariánské Radčice při jednání s rodiči, dětmi nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte odkazuje zejména na činnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností v Litvínově, který je klíčovým článkem v soustavě orgánů sociálně-právní ochrany dětí.

Přílohy:

1. Příloha č. 1 Obce - Rejstřík dožádání
2. Příloha č. 2 Obce - Rejstřík ROD
3. Příloha č. 3 Obce – Směrnice MPSV